

A Mecseki Karsztkutató Csoport 2001 Évi Jelentése

Összeállította: Rónaki L. csop. vez.

Áttekintés

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságától a Mecsek Egyesület Barlangkutató Osztály tagjaként kért és kapott kutatási engedély alapján dolgoztunk, de a korábbi gyakorlatnak megfelelően a kutatási engedélyben felsorolt objektumokon túl a környék egyéb perspektivikus objektumait is megvizsgáltuk és ezekről ugyan úgy számot adunk. Utóbbiak tovább kutatására a következőkben kérünk engedélyt.

Tevékenységünk áttekinté< kirándulásokat kapcsolatos (ismeretszerzéssel) barlangjárással a viszont vettük Számba dátumait. napok töltött tevékenységgel (irodai) jellegű tudományos és (beszerzés-szállítás) előkészületeivel azok tartalmazza nem de szorítkozik, eseményekre feltárással barlang főleg csak naptár esemény szolgáló>

A résztvevők felsorolásánál a kutatási jelentést –mely az összeállítás alapját képezte- készítőik nevét aláhúzással jelöltük.

Ezúttal egyben köszönetet mondok az évi jelentés elkészítéséhez nyújtott segítségért az írásban beadott munkajelentések készítőinek, kiemelve Glöckler Gábor kutatásvezető ez irányú szorgos tevékenységét.

Eseménynaptár (2000):

- Jan. 6.** Vass Bélával Rónaki terepbejárása az általuk ötvenes években bontott –azóta eltömődött-barlangok helyének felkeresésére, amíg a 10 órás időpontra a vidékiek megérkeztek a Spirál-nyelőhöz (Kataszteri száma: 4124-420.04) munka- és fotó túrára. A barlangban az 1. sz. (un. Bejövő)-szifon feletti nyiladékot 20 cm-el bővítették. A leszálló résztvevők: Glöckler Gábor, Meizinger Máté (Veszprémből), Gál Benedek (Bence), Antal Márta. A jelentésükhöz csatolt vázlaton a lejtő alján lévő 3. szifon helyzetéről is képet adtak.
- Jan. 15.** Gábor Olivér Pónya Péterrel és Kerekes Kátival Mágocson régészeti céllal csatorna vizsgálatot végeztek.
- Jan. 13.** Csoportgyűlés az évi terv összeállítására. Többek között Gál György csoportvezető helyettesnek történt megválasztása is megtörtént. (ld. Jegyzőkönyv az 1. sz. melléklet.)
- Jan. 16.** Vass Bélával Rónaki terepbejárása a Stiglicfogdosó környékén víznyomjelzési helyek lehetőségeinek felderítésére.(Részletek Rónaki L: 12. sz. 2000-2001-es terepfüzet p.25-26.)
- Jan. 20.** Vass Bélával az előző terepbejárás folytatása Misina-Kantavár környékén (Terepfüzet p.27.)
- Febr. 7.** Gál Gy-vel terepbejárás a víznyomjelzésre alkalmasnak kijelölt helyekre (Tettye és a Kánya-f. vízgyűjtőjén) A feltárási munkai igény felmérésére fotózással.(Terepfüzet p.27-28.)
- Febr. 10.** Barnakő-bg. (Ksz: 4129-33) feltáró, bemérő, fotó dok. munkák. Résztvevők: Glöckler Gábor, Róth Antal, Antal Márta, Gál György, Gál Benedek, Rónaki

- L. Vass Balázs, Vass Levente, Gasparik Balázs, Nyári László. Szegediek-től (SZKBE) Tarnai Tamás, Kopasz Imre, Ország János.
- Febr. 15.** Hidasi Jánossal R.L. a Tettye-1 kv. észlelő fúrásba DATAQUA mérő szonda elhelyezés.
- Febr. 24.** A Trió-nyelőben Tarnaival történt balesethez mentünk Gálné Ildikóval és Bencével R.L. miután a rendőrségtől megkeresett kora reggel Bíró Zsolt őrnagy. (Terepfüzet p.31,32.)
- Márc. 3. 10. 18. 25.** Barnakő-barlang feltáró kutatása aggregátor használatával. Résztvevők: Glöckler Gábor, Gál Gy, Gál B. Antal M. Németh K, és Vass Levente vezette komlói fiatalok.
- Ápr. 7.** Spirál víznyelő-barlang bal oldali (első) Bejövő-szifon mögötti tágító munkák Hiltivel. Résztvevők: Glöckler, Kéki, Róth, Gál B, Antal M, Németh K. A szegediek-től: Tarnai Tamás, Kopasz Imre, Gila Csaba.
- Ápr. 7–17.** Vulkán expedícióban R. L. és Fekete László részvétele a dorogi (BEBTE) barlangkutatók szervezésében. (Pozzuoli, Vezúv, Etna, Vulcano, Lipari, Stromboli krátereinek megtekintése és bejárása, valamint a környékükön néhány vulkáni utóműködés során keletkezett különleges barlangok, köztük a láva barlangok megismerése.)
- Ápr. 29.** A Spirál bg. Bejövő-szifon mögötti bontási munkák a szifon szivornyás kísérleti leszivátása után. Résztvevők: Glöckler G, Kéki A, Gál B. Németh K. és Szatyor M. A szegediek-től: Tarnai T, Hajnal Ágnes, Angyal Dorottya.
- Máj. 5. 6.** 7. ENVICOM inaktív-víznyelő kiásása 6 m-ig. Résztvevők: Glöckler G. Gál Gy. Róth A. Németh K. Jelentés rajzzal.
- Máj. 24.** R.L. és Vass B., Hidasi J, Deák Ferenc társaságában felkereste a frissen feltárt ENVICOM—inaktív -víznyelőt (Ksz. 4126-955.06) a víznyomjelzés technikai részleteinek meghatározásához, majd megtekintettük a homokkő pikkelyen túl –már a Vízfőhöz tartozó – “Több lyukú időszakos víznyelő”-t (Ksz: 4124-425.03) is.
- Máj. 26.** Barnakő-bg-ban feltáró munka (Glöckler G. Antal M.)
- Máj. 27.** Barnakő-bg. feltáró munka aggregátor használatával.(Glöckler, Antal, Gál Gy. R.L.)
- Máj. 29.** Az ENVICOM – vny-be Uraninnal festés szállított vízzel történt bemosással. (Böcker Tivadar, Hidasi J, Deák F, Vönöczky Ágnes, Angelusz Béla, Vass B., az MKCS-től: Gál Gy. Glöckler, Antal, Róth, Rónaki) Felkerestük a Több lyukú – időszakos víznyelőt is. A munkákról és a feltárásról részletesen a terepfüzetben p.42-45. és jelentés is R.L.
- Jún. 21.** A Trió-barlangban (a szegediek-nél) a végpontot elzáró kő eltávolítása a továbbvezető 4-5 m hosszban belátható továbbvezető hasadéknál.(Glöckler G, Róth A, Antal M.)
- Júl. 1.** A Fogadás-zsomboly (Ksz: 4125-625.7/3) megbontása. Résztvevők: Gál Gy, Gál B., Gálné Ildikó, Antal M, Róth A. és családja, (neje és Ágnes, Gergő fiai) Antal M, Glöckler G. Rónaki L. (A jelentéshez vázrajz is készült.)

- Júl. 28.** A Barnakő bg-ban aggregátoros feltáró munka.(Gálék családotól, Glöckler G, Róth A, Ecker Balázs, Antal M, Vass Balázs édesanyjával és R.L.
- Júl. 28.** Aug.5. Kutatótábor Kovácsszénáján. A “Cintiri” régészeti ásatás előző évi folytatása és terepbejárások során R.L által több kőfülke felfedezése. (Terepfüzet p.50-60) Résztvevők: Szabó Ádám, Terei György, dr. Pozsárkó Csaba, Gábor Olivér régészek és Pónya P, Kerekes K, Kléri Zsuzsa, Klampauer J, Kéki A családotól.
- Aug. 24-25.** Szatyor Miklós által vezetett abaligeti denevér táborba látogatott Klampauer J-vel Pónya Péter. Másnap a Mészégető- bg-ot végigjárták a Pro Naturás Balogh Andrással, majd Fodor István (Pesta) is csatlakozott a P.N.-tól és együtt tisztították a Fáni és a Krematórium bejáratait.
- Aug. 26.** A Szabó Pál Zoltán-zsombolynál “a Mecseki barlangkutató csoportok második találkozója”. Megemlékezés a névadó századik születésnapján a meghívott munkatársai jelenlétében, majd feltáró munka. (mellékelt jelenléti ív szerint) Szeptember Alapfokú barlangjárói tanfolyam a szegediek szervezésében, ahol Glöckler G. gyakorlatvezetéseket vállalt. Csoportunkból a tanfolyamra befizetett résztvevők: Antal Márta, Gál Benedek, Halák Miklós, Róth Antal. Az első foglalkozás gyakorlati túra volt az Abaligeti –bg. II-es oldalágban.
- Szept. 8-9.** Az időszakos Mosógépes-víznyelő kibontása. Résztvevők: Gál Gy, Glöckler G, Németh K, Róth A.
- Szept. 15-16.** Mosógépes-víznyelő bontása. Résztvevők: Glöckler G, Gál Gy, Róth A, Németh K.
- Szept. 20.** Budapestre Rónaki L. MKBT választmányi ülésre, majd túra a Szemlőhegyi-bg-ban.
- Okt. 14.** Terepbejárás adatgyűjtéssel és fotódokumentálással a Husztóti-völgyben. (Kéki A, Tóth László, R.L.)
- Okt. 17.** A Mosógépes-víznyelő uraninnal történt festése, szállított vízzel. Gál Gy. –a megállapodás szerint- ezentúl a festék levonulásáig naponta megfigyeli és mintázza a Kánya forrást és a közeli vízmegjelenéseket.
- Nov. 3.** Gál Gy. és Bence fiával R.L. az aggregátort a Spirálhoz szállította, ahol találkoztunk Németh Kornél kocsijából előkerült Glöckler, Antal, Róth és Halák Miklós tagtársakkal. Kéki Anti is megérkezett. Később Vass Béla is odaért a Száraztó környéki túrájáról. Glöckler által beszerzett 4 erű 120 m páncél kábelt beépítették rögzítve a régi bányakábelhez, mely hibájának kimérését Rónaki végezte. A kommunikáció ellentétben a katonai telefonokkal- most az újonnan Szarka Rudi által épített kis hangos telfonnal kitűnően szuperált. A bányakábel zárlatát szerencsére nem a feltételezett kőhullás miatti kábel belső sérülés okozta, csak a dugaljnál volt a hiba. Ennek végződése a Bejövő szifonnál van, míg az új kábelt a szifonon Glöckler átvitte. Ez után a szivattyúzást kiváltó újítását a 18 m hosszú tömlővel kb. 10 m szintkülönbséggel a szivornyát beindította.
- Nov. 4.** Kéki Rónakit kiszállította reggel. A többiek a kulcsos házban töltötték az éjszakát. A fűrógéppel leszállók első munkája a leürült szifon mögött a lejtőn

korábban deponált, de a vízáramtól lesodort sóderes zsákok rendezése, majd a repesztéshez a szűkületnél lyukakat fúrtak. (ld. terepfüzet p.73.) Rónaki Pónyával az erdei keresztségig bejárt terepen a Büdöskúti-kis-zsombolyt (Ksz: 4124-425.04) a jövő évre feltételesen bontásra jelölték.

- Nov. 9. 10. 11.** Tanfolyami túra a Bükkben (Létrástető, István-Lápai-Bg, Létrási-vizes-bg.) Glöckler G. Antal M, Gál Gy, Gál B, Halák M, Róth A.
- Nov. 9. 10. 11.** Esztergomban az MKBT Barlangkutatók Szakmai Találkozóján Rónaki előadása néhai dr. Szabó P.Z. szerepéről a dunántúli karsztkutatásban és a barlangokban található emlékeiről. Az előadásokat követő Sátorkő-pusztai-barlang bejárására került sor.
- Nov. 9. 10. 11.** A szegediek szervezésében indított barlangjáró tanfolyam bükki kirándulásán (Istvánlápa, Létrás) tőlünk részt vettek: Gál Gy, Glöckler G, Roth A, Gál B., Antal M, Mihovics Zoltánné (Gabi)
- Dec. 8-9.** Pónya P. szervezésében az új kábel végeit szerelvényezték és az Előd-teremben 12 V-os világításhoz armatúrákat szereltek. Részvevők: Pónya, Tóth L, Nemes B, Balogh András, a felszínen Kéki, Klampauer, Szatyor Miklós. Éjszakázás sátor nélküli kipakolás – 5 foknál.
- Dec. 8.** A Barnakő-bg-ban munkatúrát vezetett Glöckler G. vödrözésre. A további jelenlevők: Róth A, Vass Balázs, Vass Levente, Antal Márta és Kiskunhalasról Balázs Krisztina.
- Dec. 26.** Rónaki terepbejáráson az MKCS-be újonnan belépett “3 barlangi kalóz” (Balázs László, Szederkényi Nándor, Becze László) korábbi munkahelyeinek bejárása a friss hóban Balázssal. Ezek: Körtvélyes-II-zsomboly (4124-625.03), Huzatos-zs (4124-620.12), Szárazkúti-régi-nyelő (4124-520.26), Jelentéseket mindketten készítették.

Feltárások

Spirál-víznyelő-barlangja A patakos Vereckei-folyosó szifonos végpontján nem sikerült továbbjutni a munkahelyi nehézségek miatt. A “Bejövő”, vagy “első”-szifon mögötti járat szűkületeinek bővítése repesztésekkel történt. A második szifon peremének vésésével az állandó vízszintet csak néhány cm-el sikerült csökkenteni. A lejtős, meredek járat “sóderrel” nagyrészt kitöltött szelvényének kiásása és zsákokban történt deponálása jelentős időt emésztett föl. Az alsó üregbe jutva újabb 8 m barlang tér feltárása történt meg.

Barnakő-barlang A szövevényes járat rendszerének eltömődött részeiből kiszállított anyaggal egyre újabb üregrészek tárulnak fel. A szűkületek járhatóvá tételéhez a vésés mellett repesztésekkel is dolgoztunk. Az újabban járhatóvá tett barlang járat 11 m-el növekedett.

ENVICOM inaktív-víznyelő. A felszínig feltöltődött hajdani nyelő kiásása a dolina alján feltárta a mészkősziklák között mélybe vezető régi vízjáratot, melynek bontásával az üreg mészkőben 6,5 m mélységig járhatóvá vált. Dolomit is előfordult a kitermelt kövek között. Egy kisméretű állócseppkőre letek 6 m mélységben. A függőlegesbe fordult eltömődött járat laza kövei között huzat észlelhető. Az eddigi feltárásról Glöckler G. rajz vázlatot készített. Az elvégzett víznyomjelzés e területnek a Tettye-forrással való kapcsolatát bizonyította.

Több lyukú időszakos-víznyelő elnyúló alakú dolinájában a K-i depresszió három nyílását kutattuk melyek a barlang méret ismérveit kielégítik. Az általunk 2. számmal jelölt lyuk függőleges 4.

méterében talált szálbanálló dolomit sziklák mögött 2-3 köbméter térfogatú üregbe jutva kb. 8 m mélységben a mészkő és dolomit sziklák között szűk, huzatos rés vezet tovább a mélybe.

Ettől ÉK-re 5 m-re az erdei útról levezető árok végén nyíló 3. számmal jelölt lyuk kitágításával 2 m mélységben szálbanálló dolomitban tovább 4 méter mélységig lehetett lejutni az összeszűkülő nyelőben.

A 4. sz. lyuk az előbbiektől É-ra van. Szűk bejárati nyílását részben elfedő erdei talajt gyökerek tartják. Az É-i irányban dolomit kőzetben lejtősen folytatódó enyhén huzatos nyelő járatban 6 m mélységig sikerült lejutni.

A K-i depresszió É-i lejtőjén 1. számmal jelölt nyílásba csak 1 m mélységig lehetett becsúszni, így ez nem számít barlang feltárásnak, viszont a három feltárt lyuk összesen 18 fm újabb barlangnak számít.

Fogadás-zsomboly a Mátéfi testvérek által 1986-ban feltárt barlang azóta a kis dolina alján felgyült talaj bemosás által elzáródott. Néhány óras vödröző munkával eltávolított föld alatt kiemelt kövek között sikerült megnyitni a zsombolyt. A rendkívül omlásveszélyes 25 m mély aknabarlang alján huzatot észleltünk. Róth Antal rajzvázlatot készített a további feltárással tervezett barlangról. Itt 1,5 fm új feltárást könyveltünk el.

Mosógépes-időszakos-víznyelő-ből több köbméter anyag (erdei földes agyag és mészkő) kibontásával sikerült a szálbanálló mészkőben 6 fm barlangot feltárni, melynek alján tovább vezető vízjáratba juttatott festékekkel a Kánya-forráshoz tartozását bizonyítottuk.

Körtvélyes II. sz.- zsomboly 1980-ban térképezett szűk bejárati szelvényét a "három barlangi kalóz" (Balázs László, Besze László, Szederkényi Nándor) -Balázs L. munka jelentése szerint (XII.17.)- februárban kezdték bontani, ami akkor "majdnem színültig fel volt töltődve..." "négy méter agyagdugó eltávolítása után egy kb. egy tonnás kötömb állta az utunkat, de mellette már volt egy húsz centiméteres mélybe vezető rés, melyből erős felfelé tartó légáramlat volt." A csatolt vázrajz szerint a 8 m mélységben lévő kb. 5 m hosszán járható D-i oldal üregbe (hasadék) is bejutottak. Itt 4 fm új feltárást kell beszámítani.

Huzatos-zsomboly 20 fm új feltárása is a kalózok érdeme. A januári havas terepbejárásnál figyelt fel Balázs L. a néhány centis kiolvadásra. Több alkalommal dolgoztak, míg sikerült elérni a 20 m-es mélységet, ahol a gömb alakú üregből átjárókat találtak egy bejárható és egy szűk mellék aknába.

Száraskúti-régi-víznyelő-nél kb.25 m-es mélységig jutottak a felszínen teljesen zárt nyelő kibontásával a "kalózok".

Balázs László még múlt év végén figyelt föl a friss rogyásra, amit októberben kezdtek bontani, majd több alkalommal folytatott munka eredményesnek bizonyult, jóllehet eddig csak a karcsúbbak csodálhatják meg –leírása szerint- a fél méteres álló és függő cseppköveket, a késpengszerű karrosodást és a papír vékony cseppkő lemezeket.

A Husztóti-völgyben fel térképezett **kőfülkék** az előző évben kezdett, de még továbbra is folyamatban lévő munka előzetesnek értékelhető része. Ennek során fotó dokumentációt is készítettünk Kéki Antal kutatásvezető és Tóth László tagtársunk segítségével. A kataszterezett karszt objektumok eme alakzata nem mérhető olyan egzakt módon, mint a barlang feltárás folyómétere. Itt ezek részletes leírásától is eltekintek, csupán azok egymás utáni elhelyezkedését, neveit és a felfedezés különböző időpontjai szerint adott –nem folyamatos sorrendben lévő- kataszteri számait jelöljük.

A Husztóti-völgy 174.9 m absz. magasságában K-ről betorkoló Kőfülkék-völgye (önkéntes névadás) számos jellegzetes geológiai értéket képviselő karszt alakzatot "rejt", mivel megközelítése nem

egyszerű erdei séta. Az adott völgytorkolattól az oldalvölgyben 180 m távolságban kb. 25 m-el magasabbról a Ny-i irányú, esés vonalban haladva az alábbi objektumokat ismerhetjük meg.

Mederbeni **Sziklaeresz** 1 m magas, szélessége 3.2 m, szintesen a max. mélysége 1,2 m. (1x3,2x1,2)
Ksz: 4129-34/b

Mederben **Kis-kőfülke*** 1,5 x 8 x 2 m. Ksz: 4129-34/a

A mederben és az É-i partfal alá benyúló **Nagy-kőfülke*** 2x7,5x3 m Ksz: 4129-34

Célszerűen kötéllel járható kis szakadék alatt a **Repkényes-kőfülke*** 1,8 x 6 x 1,6 m. Ksz: 4129-35

A 4 m mély szakadék alatt a szurdok völgy oldalában **Északi-kőfülke*** 2 x 1 x 6 m. Ksz: 4129-36

Az Északi-kőfülkével szemben betorkoló meredek mellékvölgy vízmosásában a végződési szakadéktól D-re alig 40 m-re találjuk a mederben azt a méteres vízesést alkotó **Kis-párkány-t** ami fölött a meder sziklái örvény oldásos formákat mutatnak. A párkány alatti kiüregelődés legfeljebb 1 m kb. 4 m szélességben. Ksz: 4129-38/a

Előzőtől É-ra 8 méterre a Ny-i part leszakadt oldalában a medertől 7 m-el magasabban **Nagy-szikla-párkány** látható a kipreparálódott falon a kb. 4 m széles és másfél méterre mélyült üreg fölött Ksz: 4129-38

Az oldal vízmosás végén lévő szakadék előtt kis kb. 1,5 m-es lépcső után a torkolattól 10 m-re a meder teljes kb. 5 m szélességét átfogó 4 m-es lépcsőt alkotó **Karélyos-eresz** alatti kis mértékű üregelődés van. Ksz: 4129-37

Tovább haladva a kőfülkék völgyében a nagy szakadéktól Ny-ra mintegy 30 m-re D-i meredek partoldal alján a meder felett 2 m-el egy lapos **Fülkéske** (4129-39*) 0,6 x 2,3 x 1 m-es méretével réteglap mentén kipreparálódott alakzat.

Ezzel csaknem szemben a meredek É-i oldalon kb.20 m magasán mintegy 15 m hosszan “világít” a fehér sziklasor, melynek kiálló részei 5 m-es függőleges sávban odvas üregekkel tagoltak. A tavalyi felvételkor a csúszós meredély miatt nem vizsgált, de kataszteri számot kapott (a 4129-30 *) **Megizzasztó-kőfülke** (Kéki vázlatot is készített az objektumról) Mérete: 1 x 3,5 x 2 m.

A sziklás mederben haladva a torkolat előtt 50 m-el mederalji szivárgó nedvesíti a vízmosás immár enyhe esésű árkát.

A “Kőfülkék-völgyétől” a Husztóti-völgyön lejjebb az első Ny-i völgyecske torkolatánál fehér sziklafal aljában az É-i oldalon réteglap mentén kialakult vízhangos **Szűk-keskeny-üreg** van. Ksz: 4129-40/a

Itt a völgyecske torkolatában 4 m magasán a **Fülkéske-szerű-üreg** méretei: 0,4 x 2 x 2 m Ksz: 4129-40/b

Közvetlen az előző felett másfél méterrel a D-i oldalon a meder felett 1 m-el **barlang-rés*** nyílik ami 0,4 x 2 x 2,5 m méretű. A réteglap mentén képződött üreg beljebb még 0,6 m magasságig bővül. Ksz: 4129-40

A következő völgytorkolat a Husztóti-völgy K-i oldalában a 10000-es EOVS térképen téves forrásjelnél egy vízesés lépcső teljes meder szélességet (közel 20 m) átfogó karélyos **Két részes-kőeresz***-e csodálható természeti látványosságként. A másfél méter mélységű 2 métert meghaladó magasságú

üregük előtt a fehér sziklákról borostyán függöny zöld zuhatagként díszlik. Az É-i oldalon csak 5-6 méter hosszan, míg a meder vonaltól D-re 10 métert meghaladó hosszban, mintegy kőfülkében - sétálhatunk a párkány alatt. Ksz: 4129-41

E fejezet összegzéseként megállapíthatjuk, hogy összesen 100 fm barlang feltárás mellett az év során még 14 karsztos alakzatot írtunk le –itt csak vázlatos kivonatolással.

*Megjegyzés: utólagos beszúrással 7 db. barlangnak minősülő objektum kiemelése történt a megjelölt helyeken.

Az új barlang feltárás összesített folyóméter eredménye ez évben -- a kőfülkéket nem számítva-- 100 fm.

Továbbképzés – Publikálás – Egyebek

Miután az eseménynaptárban néhány barlang bejárással is összefüggő eseményt felsoroltunk, itt szükség szerint csupán némi kiegészítéssel élünk.

Az MKBT egyik hajdani társelnöke dr. Szabó Pál Zoltán születése 100. évfordulójára emlékezve munkatúrát szerveztünk a róla elnevezett mecseki zombolyhoz, egyúttal a Mecseki Barlangkutatók második találkozására is sor került, ahol a szervező csop. vezetőn kívül előadást tartott Vass Béla és dr. Lovász György professzor, "Pali bácsi" intézeti volt munkatársa. A barlangkutatókon kívül a meghívott és megjelent vendégek egyrészt az általa alapított Dunántúli Tudományos Intézet volt munkatársai, másrészt a műszaki életből egykori barátai voltak. A találkozót hagyományosan gasztronómiai programmal is színesítettük, amihez a Mecseki Erdészeti Rt. Árpádtetői Erdészet igazgatójától –Papp Kálmántól- kaptunk asztalokat és padokat. Erről az összejevetelről beszámoló jelent meg az országos programfüzetünkben az MKBT tájékoztató Nov. - Dec. szám p.14-15. A megelőző számban (Szept-Okt. p.2-3.) Rónaki L. ismertette a barlangos társadalommal ez évforduló révén a nagy nemzetközi elismerést kivívott karsztkutató földrajztudós e szakterületen végzett tevékenységét és barlangos vonatkozású emlékeit, mint a nevét viselő zomboly leírását és a Cserszegtomaji-kút-barlangban csoportunk által 1981-ben elhelyezett emléktábla kivitelezését a róla elnevezett teremben. Mindezek után a Pécsi Tudományegyetemen dec. 4.-én rendezett emlékülésen kilenc előadó –köztük R.L.- ismertette különböző szempontok szerint Szabó P.Z. életútját és munkásságát.(Ld. a mellékelt meghívót, mely programban elhangzott előadásokat egy emlékkönyvben kívánják közreadni. A barlangos előadás anyagát is mellékeljük.)

Az előző évi jelentésünkben ismertettük a komlói múzeumi évkönyvbe leszerkesztett kovácsszénájai komplex kutatásunkról írt tanulmányok elkészítésének tényét. Azóta ez megjelent a Folia Comloensis, Tom. 10. (2001) számában p.5-117. a 12 szerző munkájaként, melynek tartalomjegyzékét mellékletként csatoljuk.

Hasonló tudományos jellegű komplex barlangkutatói anyag a Dél-Dunántúli térségben – de tudomásunk szerint - még Magyarországon sem készült, melynek megszervezése és kivitelezése a MKCS tevékenységét dicséri. Ebben Rónaki L. dolgozata is megtalálható. (Ld. a mellékelt tartalomjegyzék másolatát.)

A Beremend Nagyközség Önkormányzata által kiadott 2001-ben megjelent "Természeti értékek Beremenden és környékén" c. könyvben öt szerző tanulmánya –köztük R.L.: A

beremendi barlangok p.53-80.-, mely a szerző 2000-ben megjelent "A Villányi-hegység és a Beremendi-rög barlangjai" c. 120 oldal terjedelmű könyvben közreadottak kiegészítése. (Ld. a mellékelt borító és tartalomjegyzék másolatot.)

Gál Benedek középiskolai pályázatra benyújtott nyertes dolgozatát a "Barnakő-barlang. A barlangfelmérés és a térképezés elmélete, valamint gyakorlata egy kelet-mecseki barlang példáján" címmel írta meg. A 19 oldalas anyag 19 ábrát, 6 térképet és 30 színes fényképmellékletet tartalmaz. (ld. mellékelt kivonat és az emléklapok másolata.)

A Baranya megyei Önkormányzat által újonnan indított Közéleti és Társasági Magazin "Baranyai Online" címmel megjelent. Ennek oldalain a főszerkesztő Bencs János tollából olvasható írás a "Csodaszép barlangok Baranyában" tíz színes fotóval, mely fényképek készítői tagtársaink: Kéki Antal és Gál György. (ld. mellékelt másolat.)

A napilapokban megjelent néhány cikk másolatát is mellékeljük, köztük a Trió-nyelőben történt baleset leírását. Ezzel kapcsolatban mellékeljük a csoport munkákhöz közreadott Magyar Barlangi Mentőszolgálat riasztási tájékoztatóját 1996-ból. Ebből kiindulva még az évben az egyes csoportokkal történt megbeszélések során kezdeményeztük a helyi segítő (mentő) szolgálat megszervezését, melynek megtárgyalása különösebb eredmény nélkül végül a MKBT Dél-Dunántúli Területi Szervezetében zajlott. (Ezt tanúsítja az 1996 nov.30.-án 24 fő jelenlétében tartott ülés jegyzőkönyve is.) Megvalósulásához úgy tűnik- a fenti sajnálatos baleset adott nyomatékot. Eszerint más csoportok révén a szervezkedés újra indult. Ebbe kapcsolódott be aktívan részünkről Kéki Antal kutatásvezetőnk is.

Tanulmány utak során történt barlang bejárásokról adtunk egy-egy rövid hírt az eseménynaptárban. Ugyanitt találunk bejegyzést arról, hogy a szegedi csoport szervezésében barlangjáró tanfolyam indult, melyben csoportunkból 5 fő vesz részt.

Kéki A. nem adott le jelentést a Pro Natura csoporttal Törökországban lezajlott szakmai kirándulásokról, így az nem szerepel az esemény naptárunkban.

Ugyan így Gál Gy és G. Bence külföldi hegymászó túráit sem regisztráltuk.

Barlangi hangos telefon-pár megépítésére került sor, aminek leírását és kapcsolási rajzát mások számára mellékletünkben tesszük hozzáférhetővé. Itt említjük meg, hogy az MKBT titkáranak – Böröcsök Péternek- megépítésre átadtunk egy hosszúhullámú helymeghatározó adó amerikai szaklapban megjelent fordítását, hogy azzal - szükség szerint bármely kutató csoport számára- egy-egy barlang üreg felett a felszínen annak helye kijelölhető legyen. (Megvalósításáról még nem kaptunk értesítést.)

Már említésre került a korábbiakban is a csoport vonzódása a kulináris élvezetekhez és erre utaltunk a barlangkutatók találkozóján elfogyasztott bográcsos ebédünkre épp úgy, mint az évenként hagyományosan megrendezett kovácsszénájai táborozásunk során végzett gasztronómiai tevékenységünkre. Meggyőződésünk ugyanis, hogy egy önszerveződésű csapat összetartozását a közös élmények erősítik igazán. Ennek egyik szelete kétség kívül az idén is hangulatos táborűz mellett a táborzárás során elfogyasztott ízletes étek. Ennek megörökítésére mellékeljük a jól bevált nagy létszámra készíthető "Pápai-féle pörkölt" receptjét.

Sajnálatos módon tovább már nem hallgathatjuk el a Mecsek Egyesület Barlangkutató Osztályát alkotó két csoport (SzKBE - MKCS) között évek óta minket hátrányosan érintő igazságtalan elosztású pályázati támogatásról. Eddig 1997 óta 460,000 forinttal kevesebb támogatást kaptunk, de a nyilvánvalóan igazságtalan pénzelosztás miatt a jó viszony fenntartása és a köszönetet érdemlő VERTIKOR adomány-ból történő részesedés pusztá ténye miatt óvással, vagy rosszallásunk kifejezésével az előző években nem éltünk. A vérszemet kapó, telhetetlen, etikai érzékkel a jelek szerint nem bíró személy –a szegedi csoport egyik vezetője- került baráti körben "megválasztva" az osztály vezetőjévé és e minőségében –az összeférhetetlenség dacára- a bíráló bizottság tagjaként saját érdeküknek megfelelően a 2001-es évi támogatási pénz hatod részét adták csoportunknak. Ezáltal

betelt a pohár és óvást nyújtottunk be a ME elnökének, melyet itt maradandó okulásként csatoltan mellékelünk. (A fejleményekről természetesen csak a jövő évi jelentésünkben tudunk beszámolni.)

Amint az “Eseménynaptár”-ból egyértelműen kiderül, a két csoport együttműködése még ez évben is nagyon jó volt, de ez utóbbi eset nehezen oldható ellentét kezdetét vetíti előre. Ezt még fokozza a harminc éve végzett eredményes kutató munkánk esetleges elorzása, aminek jeleit már visszajelzésekből észleljük.

A mellékletként csatolt óvásból kimaradt a problémák összegzése. Ez szerintünk:

- Téves szemlélet, miszerint a Mecsek Egyesület Barlangkutató Osztálya külön csoport. (Ezzel szemben az osztályt csak a vezetője által koordinált csoportok alkotják.) A három (!) még csak nem is egyenlő részre osztott támogatási pénzből két részt 4 éven át vitán felül a szegedi csoport használt föl! (Ez már csak azért is így történt, mivel az “Osztály” nem rendelkezik –és 1997-től nem is rendelkezett legálisan- az említett csoportok tagságán túl más személyekkel.) Ez is igazolja álláspontunk helyességét, hogy e tévesen konstruált szemlélet sürgősen megváltoztatásra szorul. Ennek hiányában óhatatlanul a szegediek “jogosan” továbbra is szemérmetlenül kisajátítják a ME Barlangkutató Osztályát.

- Az elosztás első évében még a BIH. Barlangkutató Csoport névváltoztatással, mint egyetlen lapító csoport alkotta a ME. Barlangkutató Osztály-át, azonban a csoport feloszlott, vezetője pedig –Vass Béla az osztály első elnöke, jelenleg tiszteletbeli elnöke- a szegedi csoport támogató (tag-?) -jaként szerepelt. Később helyette elnökké választott Kis Péter a VERTIKOR igazgatója is lemondott, de az általa nyújtott támogatás elosztása a leírt szabályzat szerint az egyesülethez tartozó “mecseki barlangkutató csoportoknak” meghatározott személyek –így köztük a MEBO elnöke (értelemszerűen Kis Péter)- által történik. Miután az újabban megválasztott osztály elnök személye azonos lett az egyik érdekelt csoport vezetőjével, már csak az összeférhetlenség miatt is meg kellett volna változtatni a bíráló bizottság összetételére vonatkozó szabályzatot. Nem is szólva a bíráló bizottságba delegált ötödik személyről, aki a szabályzat szerint “olyan egyén, aki ma már nem, de korábban foglalkozott a Baranya megyei barlangok kutatásával”. Na ki is ez a személy? Hát bizony korábban a BIH csoport egyik tagja, majd legutóbb egy –a barlangkutatásban soha nem tevékenykedett- de az elnök által kijelölt személy.

- Mint minden pénz elosztás ez sem nélkülözheti az indoklást, amit magasabb csoport teljesítménnyel semmiképpen nem lehet magyarázni. A gyakorlatot töltő egyetemisták természetesen nagy számot adó létszáma bármily dicséretes, mégsem indokolja bármely csoporttal szemben a teljesítmény mellőzésével megítélt előnyt.

Végezetül mellékeljük a MKBT-nek E-mailen közlésre megküldött –a barlangkutatók számára—újívi jókívánságnak szánt verset, sajnos ez műszaki okból kimaradt a Tájékoztató első számából.

A 2001-ben tevékenykedők név szerint szerepelnek az esemény naptárban. A MKCS tagok száma ezek között 24 volt. A 10-28 munkanap között 10 fő neve szerepel. Ezek a gyakoriság sorrendjében: Rónaki László, Glöckler Gábor, Gál György, Róth Antal, Antal Márta, Gál Benedek, Németh Kornél, Pónya Péter, Kerekes Katalin, Gábor Olivér. Egyéb kutató csoportoktól 12 fő, valamint 11 magán személy vett részt a munkánkban.

Mellékletek:

- 1. sz.** Jegyzőkönyv a csoport évkezdő megbeszéléséről (1 old.)
- 2. sz.** A Szabó Pál Zoltán-zsombolynál rendezett megemlékezés jelenléti ível (1 old.)
- 3. sz.** Szabó. P. Z. Emléklés meghívója (1 old.)

4. sz. Rónaki L. előadása a pécsi emlékülésen (3 old.)
5. sz. A Komlói Közlemények első oldalainak másolata (2 old.)
6. sz. Gál Benedek "A Barnakő-barlang" c. dolgozatának tartalomjegyzéke és az emléklapok (6 old. *)
7. sz. A "Természeti értékek Beremenden és környékén" c. könyv címlapja és tartalomjegyzéke (2 old.)
8. sz. A "Baranyanet Online"-ből egy cikk (2 old.)
9. sz. Újságcikkek (2 old.)
10. sz. A Barlangi Mentőszolgálat tájékoztatója 1996-ból (1 old.)
11. sz. Hangos telefon a barlangkutatáshoz (2 old.)
12. sz. A "Pápai pörkölt" receptje (1 old.)
13. sz. A ME. elnökének megküldött "Óvás" (2 old.)
14. sz. A ME. január 3.-i választmányi ülésére benyújtott 2002 évi munkaterv és költségvetés (2 old.)
15. sz. A barlangászok verse (1 oldal.)

* Megjegyzés: utólag javítva.